

ՔԱՂԱՎԱԿՆԵՆ ՏԵՍՈՒՊԻՆ

Վիսննա, 28 Մայիսի 1899:

Առաջիկայ Մայիսի 14ին Ռուսիոյ ՎՃ. Ինքնակալին նախածոնութեամբ Ջէնրկեցութեան համաժողովը պիտի գումարուի Հոլլանդայի Հաազ քաղաքը: Պետութիւններն իրենց պատգամաւորներն արդէն ընտրած են օգնական տալով անոնց ցամաքային եւ ծովային բանակներէն մէյ մէկ բարձրատիճան սպայ: Իտալիա միշտ վախ ունի որ չըլլայ թէ Հոլովմայ Ս. Լաւնայապետն ալ հրախրուի նոյնին մասնակցելու. նմանապէս Ճամհաստան կը բողբէ Բուլգարիոյ մասնակցելուն այնու որ հաջակտու պետութիւն է: Սակայն առաջնոյն մասին խօսք ամենեւին չկայ եւ երեսն ելած լուրերն չհնձու հրատարակուեցան շատ անգամ. իսկ երկրորդին պատասխան տրուած է թէ ամէն պետութիւն որ առանձին բանակ ունի համաժողովին մասնակցելու իրաւունք ունի:

Անգղիա: Ժայրագոյն-Արեւելից խոփայոյ խնդիրները վախ կը պատճառէին Ռուսիոյ եւ Անգղիոյ մէջ գժտութիւններ յարուցանելու: Վերջնա երկու մեծ պետութեանց արտաքին գործոց պաշտօնարանաց մէջ կրցան համաձայնութիւն մը յառաջ բերել ի մեծ գոհութիւն կրկին իսկ պետութեանց:

Աստորիա: Երկու ոսոխ ազգայնութեանց մէջ գժտութիւնները դադարելէ դեռ շատ հեռու են. Թուն նախարար-գահրեքէն այնպիսի նեղ վիճակի մէջ է որ չի կրնար համարձակիլ յորհրդարանը բանալու: Գաւառական ժողովներն իրենց գործունէութիւնը դեռ կը շարունակեն:

Գաղղիա: Agence Havash տուած վերջին տեղեկութեանց համեմատ՝ Իրէյֆուսի եւ իր քարտեղամաց յարուցած տազնապալից խնդիրը՝ մինչեւ Մայիսի 20 լուծուած պիտի ըլլայ, այնու որ նոյն ատենները Վճռաբեկ ատեանն իր խուզարկութիւններն ու նիստերն աւարտած ըլլալով իր վճիռը պիտի տայ, — եթէ կարելի է հաստատայ:

Այնչափ մեծ խնամով եւ զգուշութեամբ ծածուկ պահուած Իրէյֆուսի դատին խուզարկութեանց պատկանեալ արձանագրութեանց, վկայութեանց են հասարածոյն, որմէ Վճռաբեկ ատենին անդամոց թուոյն համեմատ՝ սակաւաթիւ օրինակներ միայն տպուած էին, անշուշտ Իրէյֆուսական մը մասնութեամբը՝ «Փիգառո», Իրէյֆուսեանց կողմակից օրաթերթը ձեռք բերած ըլլալով մաս մաս իւրաքանչիւր համաբաւուր վկային տուած վկայութիւնն եւ յայտնած կարծիքները՝ կը հրատարակէ անոր մէջէն, քայք միշտ այն ուղղութեամբ որ իբր թէ Իրէյֆուս անմեղ եղած ըլլայ: Այս բովանդակ Պարիսի մէջ մեծ sensation յառաջ բերող դէպքին հետեւութիւնն եղան «Փիգառո», խմբագրատան մէջ ոստիկանական բազմաթիւ եւ խիստ խուզարկութիւնները որոնք սակայն դրական արդիւնք մը չունեցան: «Փիգառո», դրամական շնչիւր տուգանքի մը դատապարտուեցաւ, սակայն այս գինք չի հասփաներ իւր հրատարակութիւնները շարունակելու:

Յուճարտան: Ջէմիս իւր պաշտօնարանումն ինկաւ: Թագաւորն յանձնեց նոր պաշտօնարանին կազմակերպութիւնը թէղորդիսին՝ որ է Նանե ներքին գործոց պաշտօնեայ: Միւս պաշտօնեաներէն Աթոս Ռուճանոս՝ արտաքին գործոց, Սիմոնուս՝ ելեմտից, Բուճուճուտուրոս՝ պատերազմի, Պատուրիս ծովակալութեան, Լարապաօլու՝ արդարութեան եւ էֆթաքսիսս կրօնի պաշտօնեայ են:

Ռումանիա ալ իւր հին պաշտօնարանին տապալումը տեսաւ: Նոր պաշտօնարանը կազմակերպուեցաւ ի ձեռն Կանտակուզինոյի՝ հետեւեալ կերպով. ինք՝ Կանտակուզինոյ՝ գահրեքէց եւ ներքին գործոց, զօրավար Մանօ՝ ելեմտից, զօրավար Ժակ Լաճովարի՝ պատերազմի, Իիվեքոն՝ արդարութեան, Տակէ Խոնէսոյ կրթութեան, Ժան Լաճովարի՝ արտաքին գործոց եւ Տրթ. Խատտի հասարակաց գործոց պաշտօնեայ են: Կանտակուզինոյ Լասկար Կատարզիսի մահուանէն ետեւ՝ պահպանողականաց առաջնորդն է:

Իրապիոյ: Թագաւորն ընկերակցութեամբ իւր Մարզաբիտս ամուսնոյն դէպ ի Սարդինիա ճանապարհորդութիւն մ'ը-

